

Motion till riksdagen

1989/90:So606

av Rosa Östh och Ulla Tillander (båda c)

Statsbidraget till barnomsorg

Senast år 1991, dvs. nästa år, skall barnomsorgen enligt riksdagens beslut, vara fullt utbyggd. Beslutet innebär att alla barn från 18 månaders ålder och till dess de börjar skolan skall ha rätt till barnomsorg. För barn till förvärvsarbetande eller studerande föräldrar innebär rätten heltidsomsorg i familjedaghem, daghem eller liknande.

Inför valet 1988 gjorde socialdemokraterna stora utfästelser beträffande barnomsorgen. Med en fortsatt socialdemokratisk regering skulle ingen behöva sakna dagisplats 1991.

Nu tycks emellertid osäkerheten breda ut sig alltmer. Statsminister Ingvar Carlsson har för sin del reducerat vallöftet till en "målsättning".

Förvisso kan det finnas anledning att oro sig för att det av riksdagen uppsatta målet inte uppnås. Det beräknas att behovet vid utgången av 1991 kommer att vara 430 000–450 000 platser. För närvarande finns ca 360 000 förskolebarn inskrivna i daghem eller familjedaghem. Det fattas således 70 000 till 90 000 platser.

Det är alldeles uppenbart att många kommuner har stora svårigheter att klara av sina beting. Till detta bidrar flera faktorer såsom försämrad ekonomi och svårighet att rekrytera personal, inte minst i storstadsområdena. En annan klart bromsande faktor för utbyggnaden är att flera alternativ inte tillåts eller i vart fall inte ges statligt stöd.

I Uppsala har man sedan ett par år tillämpat ett system där dagbarnvårdare, dvs. personer som vårdar andras barn i hemmet, också kan få ersättning för varden av egna små barn.

Kommunens beslut överklagades, men lämnades utan bifall. Kammarrätten i Stockholm anförde i dom 1988-11-01 bl. a.: "Föräldern fullgör sina skyldigheter enligt föräldrabalken genom att betala fastställd avgift för omsorgen" — — "Under dessa förhållanden kan den omständigheten att kommunen väljer att i vissa fall placera dagbarnvårdarens barn i dennes familjedaghem inte anses strida mot föräldrabalkens regler."

"Uppsalamodellen" har herefter rönt stort intresse. Såväl borgerligt som socialdemokratiskt styrda kommuner har ansett den vara ett bra alternativ till den övriga barnomsorgen.

Vad som för de flesta ter sig närmast obegripligt är att statsbidrag inte utgår i sammanhanget. Framställningar som gjorts till socialstyrelsen har avvi-

sats med beskedet att gällande regler inte kan tolkas som att de är tillämpliga i detta fall.

Mot. 1989/90
So606

Eftersom det har fastslagits att egna barn inskrivna som dagbarn i egna föräldrars familjedaghem skall betraktas som all annan barnomsorg, borde det vara självklart att förordningen ändras så att statsbidrag utgår också till denna barnomsorg.

Det ligger i allas intresse, småbarnsfamiljernas, kommunernas, riksdagens och inte minst den socialdemokratiska regeringens, att barnomsorgsmålet kan förverkligas. Därför måste nya, bra barnomsorgsformer släppas fram och ges stöd.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ändring av gällande statsbidragsförordning.

Stockholm den 18 januari 1990

Rosa Östh (c)

Ulla Tillander (c)